

Efesolaiskirjeen selitys 2
Ef. 1:4–7

Ennalta määrätty Kristukseen

Olemme aloittaneet Paavalin Efesolaiskirjeen selittämisen. Pääsimme ensimmäisellä luennolla vasta ensimmäisen luvun jakeeseen kolme.

Saimme selville, että Jeesuksen yhteyteen kastetut ja häneen uskovat kristityt on hengellisessä mielessä liitetty hänen. Tuo yhdistyminen Kristuksen kanssa, eli teologian termeillä sanoen *unio cum Christo*, se on niin vahva, että Paavalin mukaan kristityt ovat jo nyt asetetut ”taivaallisiin”. Siksi hän sanoo kirjeensä alussa: ”Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, joka on siunannut meitä taivaallisissa kaikella hengellisellä siunauksella Kristuksessa.” (Ef. 1: 3).

Tuohon asti pääsimme viimeksi. Sitten Paavali jatkaa:

Ennen maailman perustamista

niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa (Ef. 1:4).

Paavali siis opettaa, että se, joka uskoo Kristukseen, sen Jumala on *jo ennen maailman perustamista* valinnut omakseen.

Jos ja kun joku uskoo Jeesukseen Jumalan Poikana ja Vapahtajanaan, niin sellainen usko ei ole hänen oma päätöksensä tai ratkaisunsa. Sellainen usko on Jumalan vaikuttamaa, aivan niin kuin Jeesus Johanneksen evankeliumissa sanoo:

Te ette valinneet minua, vaan minä valitsin teidät ja asetin teidät, että te menisitte ja kantaisitte hedelmää ja että teidän hedelmänne pysyisi (Joh 15:16)

Tämän Jeesus tosin sanoi apostoleista, mutta Uuden testamentin muitten kohtien perusteella se pätee myös muista kristityistä.

Mutta entä mitä tarkoittaa tuo, että Jumalan on valinnut uskovat Jeesuksessa *jo ennen maailman perustamista*?

Katsotaan asiaa ensin vähän lyhemmällä aikavälillä, kuin ”ennen maailman perustamista”.

Luukkaan evankeliumissa on Simeonin kiitosvirsi, jossa vanha Simeon ylistää ylistää Jumalaa vähän samanlaisin sanakääntein kuin Paavali tässä:

"Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta – *niinkuin hän on puhunut hamasta ikiajoista* pyhäin profeettainsa suun kautta - - tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa, sen valan, jonka hän vannoi Aabrahamille, meidän isällemme; suodakseen meidän, vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelkäämättä palvella häntä pyhyydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinämme." (Luuk 1:68–75)

Jumalalla on siis tämän kohdan mukaan jo ”hamasta ikiajoista” lähtien ollut päätös siitä, että hän tulee valmistamaan ihmisille lunastuksen; sellaisen liiton, että he voivat seisoa pelkäämättä hänen edessään, Jumalalle kelpaavina eli vanhurskaina ja pyhinä.

Simeonin kiitosvirsi ei kuitenkaan osaa nähdä kauemmaksi kuin Vanhan testamentin muinaisiin profeettoihin, tai ehkä 700 vuotta kauemmaksi, kantaisä Abrahamiin asti.

Paavali taas näkee kauemmas. Hänen mukaansa tuo Jumalan päätös on tehty jo ennen maailman perustamista, ennen ajan luomista. Se tapahtui Jeesuksessa, Jumalan Pojassa, jota Jumala rakasti jo ennen kuin maailma oli.

Tästä rakkaudesta Jeesus puhuu Johanneksen evankeliumin luvussa 17:

Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani, että he näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, *koska olet rakastanut minua jo ennen maailman perustamista* (Joh 17:24)

Ihmeellistä on se, että kun Jumala ennen maailman perustamista rakasti Poikaansa Jeesusta, niin tässä rakkaudessa hän rakasti jotenkin ennalta määräten myös meitä kristittyjä, jotka uskomme Jeesukseen.

Jokainen meistä Jeesukseen uskovista saa Raamatun perusteella soveltaa tämän itseensä: Jumala on Jeesuksessa rakastanut minua, jo ennen kuin minua olikaan; itse asiassa jo ennen kuin koko maailmaa oli olemassa. Tämän rakkautensa hän on toteuttanut antamalla minun tulla kastetuksi ja vaikuttamalla minussa uskon.

Pyhiä ja nuhteettomia Kristuksessa

Paavalin mukaan Jumala on valinnut meidät olemaan ”pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa”.

Huomaa tärkeä lisäpointsi. Tuo valinta olemaan ”pyhä ja nuhteeton hänen edessään, rakkaudessa”, se on tapahtunut ”hänessä”. Siis Kristuksessa.

Tämä on tavattoman tärkeää. Me olemme pyhiä, nuhteettomia ja moitteettomia *Jeesuksessa*. Siksi, että kasteen ja uskon kautta olemme osallisia hänestä, häneen liitettyjä.

Emme me oman pyhityksemme perusteella koskaan yllä Jumalan edessä kelpaavaan nuhteettomuuteen. Jumala tietää tämän, ja siksi hän on valinnut meille toisenlaisen lunastuksen, jonka varassa voimme ”pelkäämättä palvella häntä pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinä.” (Luuk 1:75)

Se lunastus on Kristuksessa. Siitä tullaan osallisiksi uskomalla häneen. Kun uskoo Jeesukseen, saa omakseen hänen nuhteettomuutensa, hänen tekemänsä sovituksen perusteella. Tästä kirjoitetaan Kolossalaiskirjeessä näin:

Teidätkin, jotka ennen olitte vieraantuneet ja mieleltänne hänen vihamiehiänsä pahoissa teoissanne, hän nyt on sovittanut Poikansa lihan ruumiissa kuoleman kautta, *asettaakseen teidät pyhinä ja nuhteettomina ja moitteettomina eteensä*, jos te vain pysytte uskossa, siihen perustuneina ja siinä lujina, horjahtamatta pois sen evankeliumin toivosta, jonka olette kuulleet, jota on julistettu kaikessa luomakunnassa taivaan alla ja jonka palvelijaksi minä, Paavali, olen tullut. (Kol 1:21–23)

Tuo lunastus, jossa saadaan omaksi Kristuksen nuhteettomuus ja Jumalalle kelpaaminen, se tulee siis yksittäisen ihmisen omaksi, kun hänet kastetaan ja kun hän uskoo Jeesukseen. Mutta silti pätee se, että hänet Jumala on valinnut olemaan Kristuksesta osallinen ja siksi Jumalalle kelpaava, pyhä ja nuhteeton *jo ennen aikojen alkua*.

Otetaan vielä yksi kohta, jossa puhutaan tästä:

[Jumala] on meidät pelastanut ja kutsunut pyhällä kutsumuksella, ei meidän tekojemme mukaan, vaan oman aivoituksensa ja armonsa mukaan, joka meille on annettu Kristuksessa Jeesuksessa ennen ikuisia aikoja, mutta nyt ilmisaatettu meidän Vapahtajamme Kristuksen Jeesuksen ilmestymisen kautta, joka kukisti kuoleman ja toi valoon elämän ja katoamattomuuden evankeliumin kautta, jonka julistajaksi ja apostoliksi ja opettajaksi minä olen asetettu (2. Tim. 1:9–11)

Evankeliumin kautta

Meille voi uskonelämässä olla paljonkin hyötyä siitä, että uskomme todeksi sen, että Jumala on jo ennen aikojen alkua valinnut meidät Jeesuksessa, elämään hänen yhteydessään Jeesuksen pyhyiden varassa.

Toisaalta on kuitenkin muistettava, että ei meitä läheskään aina hyödytä tuollainen Jumalan ennaltamääräyksen miettiminen ”ennan aikojen alkua”. Jos liikaa miettii tällaisia asioita, voi mennä jopa pää sekaisin.

Siksipä onkin hyvä, että tuossa äskeisessä Timoteuksen kirjeen kohdassa sanotaan, että Jeesus on ”tuonut valoon elämän ja katoamattomuuden *evankeliumin kautta*”. Sen konkreettisen evankeliumin, jonka apostoliksi ja opettajaksi Paavali oli asetettu. Sen saman evankeliumin, jota yhä nykyäänkin kirkoissa julistetaan.

Tartu siihen ilosanomaan, niin saat omaksesi Jeesuksen pyhyiden ja nuhteettomuuden. Tartu uskolla evankeliumin lupaukseen ja sovelle se itseesi, niin voit (omasta kelvottomuudestasi huolimatta) ”pelkäämättä palvella Jumalaa ”pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään” kaikkina elinpäivinäsi.

Tuo evankeliumin lupaus on olemassa vaikkapa Roomalaiskirjeen 3. luvussa:

Mutta nyt Jumalan vanhurskaus, josta laki ja profeetat todistavat, on ilmoitettu ilman lakia, se Jumalan vanhurskaus, joka uskon kautta Jeesukseen Kristukseen tulee kaikkiiin ja kaikille, jotka uskovat; sillä ei ole yhtään erotusta. Sillä kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla ja saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan sen lunastuksen kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa (Room. 3:20–24)

Tuossa on luvattuna sinullekin, että vanhurskaus eli Jumalalle kelpaaminen tulee sinunkin osaksesi armosta, sen lunastusteen kautta, jonka Jeesus ristinkuolemassaan sai aikaan. Saat sen omaksesi kun uskot sen todeksi. Tuo tie Jumalalle kelpaamiseen on tehty tiettäväksi ”ilman lakia”. Ilman mitään pyhyiden ja nuhteettomuuden ehtoa, joka sinun pitäisi täyttää. Kun uskot sen todeksi, Jumala lukee sinun kohdallesi Jeesuksen nuhteettomuuden ja pyhyiden. Sinä pääset hänessä nauttimaan siitä edusta, että saat olla Jumalan edessä pyhä ja nuhteeton, Jeesuksen perusteella.

Tätä tarkoittaa, kun Paavali kirjoittaa Efesolaiskirjeessä:

niinkuin hän ennen maailman perustamista oli hänessä valinnut meidät olemaan pyhät ja nuhteettomat hänen edessään, rakkaudessa (Ef. 1:4).

Armonsa kiitokseksi

Paavali toistaa vielä ajatuksen siitä, että jokainen, joka uskoo, on Jumalan ennalta uskoon määräämä:

”edeltäpäin määräten meidät lapseuteen, hänen yhteyteensä Jeesuksen Kristuksen kautta, hänen oman tahtonsa mielisuosion mukaan” (Ef. 1:5).

Sitten hän kertoo erään syyn sille, että Jumala päätti toteuttaa pelastustekonsa:

”sen armonsa kirkkauden kiitokseksi, minkä hän on lahjoittanut meille siinä rakastetussa, jossa meillä on lunastus hänen verensä kautta, rikkomusten anteeksisaaminen, hänen armonsa rikkauden mukaan.” (Ef. 1:6–7)

”Armonsä kirkkauden kiitokseksi”. Jumala siis haluaa, että me kiitämme ja ylistämme häntä hänen armostaan meitä kohtaan.

Tätä Jumalan ylistystä kirkko tekeekin jatkuvsti. Jokaisessa sunnuntain jumalanpalveluksessa meidänkin kirkossamme lauletaan ”Kunnia Jumalalle korkeudessa!” Ja ehtoollisliturgiassa rukoilemme esim. näin:

”Pyhä Isä. Koko luomakunta ylistää sinua, kaiken elämän antajaa. Sinä et hylännyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät. Me kiitämme sinua lunastuksesta, jonka olet valmistanut meille hänen täydellisellä uhrillaan ristinpuussa. Hän maksoi velkamme ja teki rauhan sinun ja meidän välillemme.”

Kiitämme Jumalaa siis siitä hänen armostaan, että Jeesus maksoi ristinuhrillaan syntivelkamme ja teki rauhan meidän ja Jumalan välillä.

Jumalan ylistystä ja kiitosta kirkko ja yksittäiset kristityt toki harjoittavat muulloinkin kuin sunnuntain yhteisessä jumalanpalveluksessa. Se taas johtuu siitä, että ihmisen hyvä elämä toteutuu ennen kaikkea Jumalan ylistämisessä. Hän on meidän olemassaolomme lähde, sekä luontaisen että hengellisen olemassaolon, joka rakkaudellaan ylläpitää meidät ja koko luodun maailman olemassaolon. Ihminen on luultavasti ainoa luontokappale (enkeleiden lisäksi), joka kykenee tajuamaan tämän. Siksi ihmisen elämä toteutuu täysimmin hänen ylistäessään Luojaansa sanoillaan, laulullaan, soitollaan, työllään ja leikillään.

Lunastus hänen verensä kautta

Efesolaiskirjeen mukaan me saamme aina ja yhä uudelleen palata lunastukseen, joka perustuu Jeesuksen vereen. Siinä on joka kerta, jokaiselle katuvalle, rikkomusten anteeksisaaminen.

Paavalin mukaan se anteeksiantamus tapahtuu ”hänen armonsä rikkauden mukaan”. Kun on rikkonut tahallaan ja rakasti ja tietoisesti Jumalaa vastaan, tuntuu siltä, että hänen anteeksiantoaan ei ole tai että se on tiukassa. Mutta Paavalin mukaan se ei pidä paikkaansa. Jeesuksen veressä on *anteeksiantamus, joka on armosta rikas*. Siksi se pätee sellaisiinkin synteihin, jotka meidän omasta mielestämme ovat niin masentavia retkahduksia, ettei niitä voi saada aina vaan uudelleen anteeksi.

Jumala ajattelee toisin. Siksi Raamatussa on tällainenkin kohta:

”Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas. Ja hän on meidän syntiemme sovitus; eikä ainoastaan meidän, vaan myös koko maailman syntien” (1. Joh 2:1–2).